

תוכנית : 70אים עולם

תאריך : 08/12/2012

שעה : 21:14:42

רשת : טלוויזיה ישראלית

כותרת : קרן הלמן: כתבה על מצוקת המזון בעולם ועל דרכים לשמר מזון. פרופ' יורם

יעקב אחימאיר: ועוד על מצוקת המזון אבל זו שאיננה נובעת ממצב של מלחמה כפי שראינו זה עתה בחאלב בסוריה. מצוקת המזון היא בעיה עולמית ולפי נתוני ארגון המזון והחקלאות של האו"ם מיליארד בני אדם סובלים מרעב או מתת תזונה. מאז חודש יוני אשתקד עלו מחירי המזון בעולם והגיעו לשיא חדש. לפי התחזיות בשנת 2050 תגדל אוכלוסיית כדור הארץ בשלושה מיליארד בני אדם ומצוקת המזון עוד תלך ותחמיר. המחסור במזון עמד במרכז כינוס בינלאומי שנערך השבוע במכון וולקני. כתבתה של קרן הלמן, כתבת חדשות החוץ.

קרן הלמן : בידיים חשופות הן חופרות באדמה, מחפשות גרגרי מזון ליקטו הנמלים. יש מקומות בעולם שבהם זו הדרך להשיג אוכל. 900 מיליון בני אדם ברחבי הגלובוס רעבים למזון. את תמונות הילדים האלה באפריקה אנחנו כבר מכירים היטב אבל

עליית מחירי המזון והקושי להשיג אותו כבר אינן בעיות של העולם השלישי בלבד

טוני רמסוראמי, ראש המינהל החקלאי האמריקני: כרגע, ובערך ב-5 עד 10 השנים הבאות נצליח להאכיל את העולם. אבל מעבר לזה צפוי לנו אתגר רציני. אתגר רציני מאוד. אם לא נקבל את ההחלטות עכשיו ונשקיע את ההשקעות הדרושות, לא נצליח להאכיל את האוכלוסייה בעוד 30-40 שנה.

קרן הלמן : משבר מזון עולמי הוא כבר לא איום עתידי שאפשר להתעלם ממנו. כאשר ליותר ויותר אנשים, גם במערב אין מה לאכול ואין כסף לאכול, מהומות המונים ומלחמות על מזון נמצאות ממש מעבר לפינה

עם הימשכות שינויי האקלים, התמעטות מקורות המים, התמעטות משאבי האדמה, דברים כאלה, המהומות שראינו לפני שנתיים עד שלוש ובמיוחד עם עליית מחירי המזון, זו מהומה זעירה ותינוקית. המהומות יחמירו בהרבה.

קרן הלמן : בצורת, שריפות ושטפונות חיסלו רק השנה מליוני דונם של חיטה ותירס בארצות הברית ובאסיה. את הטבע אי אפשר לעצור אבל רעב אינו גורל. במכון וולקני הישראלי נפגשו השבוע חוקרים מכל העולם כדי לחשוב יחד איך לעצור את הבזבז המתמשך של מקורות המזון שלנו. המיקום אינו מקרי, ישראל כבר הוכיחה שהיא אמנם מדינה קטנה אבל גדולה

בפתרונות יצרתיים.

פרופסור יורם קפולניק, מנהל מכון וולקני: מצפים מאיתנו שאנחנו נחזור על אותה הצלחה על מנת שנוכל יחד עם מאמצים בינלאומיים אחרים לפתור את הבעייה הזאת של משבר המזון קרן הלמן : בזמן שרובנו זורקים אוכל משובח לפח מבלי לחשוב פעמיים, במדינות המתפתחות חלק גדול מידי של התוצאת מתקלקל עוד לפני שהגיע לזקוקים לו. המחלקה לאחסון במכון וולקני מחפשים דרכים להאריך את חייהם של הירקות והפירות, כך למשל גילו כאן דרך מקורית להגן על תפוחי האדמה פרופסור אלי פליק, מכון וולקני : תריחי. מה את מריחה? קרן הלמן : מנטה

פרופסור אלי פליק: מנטה, יפה

קרן הלמן : אל חדר הקירור מחדירים אדי מנטה ולא תאמינו, הם עושים את העבודה.

פרופסור אלי פליק : זה לא פוגם בטעם מכיוון שמקדונלד ישראל בדקה את האיכות של התפוחי אדמה האלה, הצי'פס נשאר אותו צ'יפס

קרן הלמן : גם על סוגי המזיקים שמאיימים על גרעיני החיטה הכריזו כאן מלחמה. מלכודות מיוחדות שמפתות אליהן את הזכרים באמצעות ריח הנקבות. הפיתוחים של המכון כמו מכונת שטיפה שמגינה מפני ריקבון, כבר מיושמים בארץ וחוסכים לחקלאים

מיליוני דולרים בשנה. למכור אותם בעולם, זה כבר סיפור אחר.
דווקא למדינות שזקוקות להם נואשות אין כסף, לעיתים גם לא
חשמל

פרופסור אלי פליק : יש לנו פתרונות להרבה מאוד דברים אבל
גם אנחנו לא יכולים לפתור את כל הבעיות לצערנו הרב. לכן גם
לא יצאנו לפנסיה

קרן הלמן : בחממות של משה ועמית מגדלים עגבניות עמידות
לוירוסים. כאן גילו שבעזרת הנדסה גנטית אפשר להצמיח זנים
בריאים במהירות אבל הטכנולוגיה הזאת עדיין מתקבלת בחשדנות.
ד"ר עמית גלאון, מכון וולקני: אנשים לא כל כך יודעים מזה זה
והמילה "הנדסה גנטית" - ג'נטיק אינג'ינירינג, היא מפחידה אנשים.
יש פה איזו שהיא חשיבה שאנחנו מייצרים משהו חדש. בעצם
אנחנו בהרבה מקרים לא מייצרים שום דבר חדש, אנחנו מייצרים
ידע מדעי בשיטות של הנדסה גנטית, בעצם מגיעים בסוף לאותו
מוצר.

יעל איפרגן, ארגון גרינפיס: לפני שאנחנו קופצים על כל מיני
אשליות של הנה זהו, הטכנולוגיה הזאת, זה הדבר הבא, צריך
לשים לב שבאמת לכולם יש גישה למים שאינם מזוהמים, לשינויי
האקלים ולמגוון ביולוגי שיאפשר את החקלאות המקיימת עבור
כולם

קרן הלמן : אבל לא המדענים לבדם ישמרו עלינו, נחוצים שיתוף

פעולה בינלאומי, התערבות של ממשלות, גם אנשים שיסכימו להמשיך לעבוד בפלחה ו ... כן, יש דבר או שניים שגם אנחנו יכולים לעשות. אחרי שדורות של אימהות התקשו לשכנע ילדים לגמור לאכול הכל כי יש רעבים באפריקה, הגיע הזמן פשוט להעמיס פחות על הצלחת.

מרינה מונטדורו, ארגון JPI לחקלאות, מזון ושינויי אקלים: אנחנו יכולים ללמד את הילדים שלנו לאכול יותר בריא. צריך להתייחס לאתגרים האלה במיוחד בבתי ספר ובמשפחות.

קרן הלמן : אנחנו נמצאים בנקודת הכרעה קריטית, מסכימים כולם, מה שנעשה היום יגזור את גורלנו בעשורים הבאים טוני רמטוואמי, ראש המינהל החקלאי האמריקני: תאריך לעצמך חקלאי שייקח את כל הכסף שלו ויתקע אותו באדמה, בתקווה שמשוהו יצא מזה בעוד שישה חודשים. והם זורקים קוביות ועושים את זה. את מתארת לעצמך? צריך להיות מטורף כדי לעשות את זה. זו אופטימיות שמאמינה שזה יקרה. ואני אופטימי שבסופו של דבר נמצא לזה פיתרון.

קרן הלמן : אוכלוסיית העולם הולכת וגדלה. עד שנת 2050 נהייה כאן תשעה מיליארד. כדי שיהיה לנו מה לאכול, צריך להתחיל לזרוע עכשיו.